

Rodzicielstwo zastępcze

**w poszukiwaniu modelu wsparcia
i animowania współpracy środowiskowej**

Redakcja naukowa
Patrycja Kaszubska-Dziergas, Justyna Tomeczyk

Rodzicielstwo zastępcze

**– w poszukiwaniu modelu wsparcia
i animowania współpracy środowiskowej**

**Redakcja naukowa
Patrycja Kaszubska-Dziergas, Justyna Tomczyk**

**INSTYTUT NAUK PEDAGOGICZNYCH
UNIwersYTETU OPOLSKIEGO**

OPOLE 2020

Spis treści

Słowo wstępne	9
Wprowadzenie	11
Podziękowania	17
Część I. Teoretyczno-metodyczne podstawy tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia dla rodziców zastępczych . .	19
Rozdział 1. Grupy wsparcia: rola, rodzaje, profity <i>(Joanna Wojtyczka, Joanna Wilczek)</i>	21
Rozdział 2. Modele grup wsparcia dla rodziców zastępczych <i>(Justyna Tomczyk)</i>	31
Rozdział 3. Prowadzenie grup wsparcia. Teoria i praktyka <i>(Danuta Hryniewicz)</i>	39
Określenie celu	40
Fazy procesu grupowego	42
Role grupowe	47
Niedookreślony cel / brak jasności celu	51
Niedopracowany kontrakt grupowy	51
Zakończenie.	52
Rozdział 4. Korzyści dla dziecka wynikające z uczestnictwa rodziców zastępczych w grupie wsparcia <i>(Patrycja Kaszubska-Dziergas)</i>	55
Skuteczna i łagodna adaptacja dziecka do nowego miejsca zamieszkania	57
Silna więź emocjonalna dziecka z rodzicami zastępczymi oraz pozostałymi członkami rodziny	58
Podtrzymywanie więzi i pozytywnych relacji dziecka z jego rodziną naturalną.	58
Rozwój samodzielności życiowej	59
Ukształtowanie nawyków właściwego spędzania czasu wolnego	60
Znajomość zasad i norm postępowania	61
Znajomość słabych i mocnych stron	62

Wyższa samoocena i poczucie własnej wartości	63
Motywacja do osiągnięcia obranego celu	63
Postawa optymizmu życiowego pomimo doświadczanych trudności	64
Radzenie sobie z negatywnymi emocjami i uzewnętrznianie pozytywnych emocji	65
Rozdział 5. Autoformacja osoby pełniącej rolę rodzica zastępczego <i>(Elwira Balcer)</i>	69
Wprowadzenie.	69
Istota autoformacji.	71
Czynniki warunkujące autoformację	73
Struktura procesu autoformacyjnego	74
Cierpienie jako specyficzny czynnik autoformacji.	76
Metodyka autoformacji	78
Metodyka wdrażania dziecka do samowychowania	82
Zakończenie.	83
Rozdział 6. Budowanie, rola i znaczenie autorytetu rodzica zastępczego w procesie socjalizacji <i>(Justyna Tomczyk)</i>	87
Autorytet rodzicielski – ustalenia wstępne	87
Budowanie autorytetu w rodzinie zastępczej.	90
Rola autorytetu a proces socjalizacji	95
Zakończenie.	97
Część II. Edukacja, animacja społeczna i współpraca środowiskowa na rzecz tworzenia i funkcjonowania grup wsparcia dla rodziców zastępczych	99
Rozdział 7. Potrzeba animacji w rodzinach / ku rodzinie wobec radikalnych zmian w społeczeństwie i kulturze <i>(Edward Nycz)</i>	101
Życie w społeczeństwie radykalnych zmian	101
Działanie społeczno-pedagogiczne w kierunku animacji.	106
Rodzina w trakcie zmian i w obliczu potrzeb animacyjnych	112
Rozdział 8. Piecza zastępcza a edukacja domowa – zarys perspektywy opiekunek <i>(Magdalena Gierczak-Borkowska)</i>	121
Sposób rozpoznania problemu.	123
Edukacja domowa	125
Możliwości i wartość prowadzenia edukacji domowej w pieczy zastępczej	126
Wnioski	137
Rozdział 9. Działania na rzecz organizowania i prowadzenia grup wsparcia w środowisku miejskim na przykładzie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie-Koźlu <i>(Marzena Nikiel)</i>	139

Rozdział 10. Tworzenie, funkcjonowanie, finansowanie grup wsparcia dla rodziców zastępczych – warunki, bariery, koszty <i>(Adam Grzegorzczak)</i>	143
Pierwsza bariera – brak chętnych do udziału	143
Druga bariera – niestabilność grupy, frekwencja	144
Trzecia bariera – „Czy można mówić szczerze?”	144
Czwarta bariera – brak środków na działania	145
Realizacja zadań publicznych	146
Realizacja zadania publicznego na podstawie oferty złożonej przez organizację pozarządową – tzw. mały grant (art. 19a).	146
Jak się zabrać do pozyskiwania dotacji?	147
Dostęp do aktualnych informacji – gdzie dowiedzieć się o konkursach?	147
Składki członkowskie – darowizny na rzecz organizacji pozarządowej	147
Inne sposoby	148
Rozdział 11. Promowanie rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym. Udział organizacji i instytucji <i>(Małgorzata Sawicka, Sabina Reszka)</i>	149
Czym jest rodzina zaprzyjaźniona i kto może pełnić taką funkcję?	150
Jakie potrzeby dziecka zaspokaja rodzina zaprzyjaźniona?	150
Co należy zrobić, by zostać rodziną zaprzyjaźnioną?	150
Promowanie rodzicielstwa zastępczego	151
Ogólnopolska kampania społeczno-informacyjna	152
Rozdział 12. Wykorzystanie wizerunku znanych osób w promocji rodzicielstwa zastępczego <i>(Małgorzata Sawicka)</i>	153
Rekomendacje i wnioski <i>(Joanna i Gerard Wilczek, Marek Doleżalek)</i>	157
Zakończenie	161
Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych „Dobra Rodzina” – 10-lecie działalności	163
Kronika z życia Stowarzyszenia	169
Zestawienie bibliograficzne literatury dotyczącej rodzicielstwa zastępczego (wybrane pozycje)	183
Ważniejsze ogólnopolskie instytucje państwowe i organizacje pozarządowe działające na rzecz rodzin zastępczych	187

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju
Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz
Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020

ISBN 978-83-7395-894-4

Informacje o naszych książkach
można znaleźć w witrynie internetowej
www.wydawnictwo.uni.opole.pl

ISBN 978-83-7395-894-4

